

Handlingsplan för tvåvägsintegration i Närpes stad

Godkänd av stadsstyrelsen i Närpes stad den 09.03.2021

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Förslag till åtgärder för att främja tvåvägsintegration	4
2.1 Alla sektorer i staden	4
2.2 Allmän förvaltning.....	5
2.3 Småbarnspedagogik och utbildning	6
2.4 Fri bildning och bibliotek.....	7
2.5 Musikinstitutet Legato.....	7
2.6 Fritid och kultur	7
2.7 Tekniska sektorn och bostadspolitik	8
2.8 Vård och omsorg.....	9
3. Viktiga begrepp:.....	9
3.1 Begrepp definierade i lagen om främjande av integration (1386/2010).....	10
4. Källförteckning:	11

1. Inledning

Närpes är en solidarisk, dynamisk och trygg stad. Samhörigheten är stor i vår stad och det är delvis därför vårt integrationsarbete är så framgångsrikt. Kultur, människorelationer och företagande kombinerade med stark handlingskraft hos våra invånare, oavsett kulturell bakgrund, ger oss goda förutsättningar för ett framgångsrikt samhällsbygge.

Närpes har en 30-årig erfarenhet av integration. Under 2000-talet ökade den arbetsrelaterade invandringen märkbart och det kan konstateras att integrationstjänster och samhällsbehov ändrade karaktär och behöver utvecklas kontinuerligt.

Idag bor det ca 9500 invånare i Närpes (Statistikcentralen 2019). Samma år fanns det 1474 personer med främmande språk i Närpes. Andelen utrikes födda personer var 16,8%. I våra grannkommuner såg siffrorna för utrikes födda ut enligt följande: Kaskö, 9,1 %, Kristinestad, 6,1 %, Korsnäs, 12,9 %, Malax, 7,7 %. Således kan det konstateras att andelen personer födda utrikes är betydligt högre i Närpes än i grannkommunerna.

I september 2019 beslöt Närpes stadsfullmäktige att utarbeta en handlingsplan för tvåvägsintegration. I november 2019 tillsatte stadsstyrelsen en arbetsgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstemän som fick i uppdrag att utarbeta ett förslag till handlingsplan. Den arbetsgrupp som sammanställt förslaget bestod av Emina Arnautovic (ordförande), Jim Eriksson, Åsa Snickars, Victor Strömbäck och Marjo Österdahl. Arbetsgruppen lämnade in sitt förslag den 18.1.2021, varefter det bearbetats på basis av remissvar från förvaltningsavdelningen och tekniska avdelningen. Syftet med planen är att fortsätta med det goda arbetet som hittills har gjorts inom integration och vidareutveckla ett mera sektorsövergripande samarbete inom staden.

Handlingsplanen innehåller konkreta åtgärder som kommer att bidra till att målsättningen uppnås, helt i linje med Lag för integrationsfrämjande (1386/2010) där det står att *"målet för kommunens och de andra lokala myndigheternas integrationsfrämjande är att lokalt eller regionalt stödja internationalism, jämlikhet och likabehandling samt främja en positiv växelverkan mellan olika befolkningsgrupper"* (§29).

Enligt Arbets- och näringsministeriet är integration en fortgående process som går i två riktningar. En riktning omfattar att invandraren hämtar kunskap och färdigheter som krävs i dagens samhälle och arbetsliv i Finland. Det förutsätter också ett engagemang från det mottagande samhället. Kulturell mångfald, flerspråkighet och många olika värderingar och seder är i allt högre grad en del av det finländska samhället. Goda etniska relationer främjar integration och delaktighet i samhället.

Handlingsplanen för tvåvägsintegration tar också avstamp i Närpes stads strategi där det poängteras att vi bland annat ska stärka de områden där vi redan nu är bra. Närpes

stad är känd för det goda integrationsarbetet och kommunstrategin stödjer vidareutvecklingen av det goda arbete som hittills har gjorts.

”Vår utgångspunkt är en ömsesidig integration som genomsyrar hela samhället. Principerna för det arbetet utgörs av dialog, tolerans och förståelse. Det är viktigt att öka den mångkulturella kompetensen hos de som arbetar med invånarna i vår mångkulturella stad. De inflyttades egen inkludering och kunskap om lokalsamhället ska stödjas på rätt sätt. Förenings- och hobbyverksamhet kan bidra till att invånarna känner en större delaktighet i lokalsamhället” (Närpes stads strategi 2017).

I handlingsplanen ingår även målsättningar från två andra strategier som fastställts i Närpes stad:

En av målsättningar i jämställdhetsplanen för Närpes stad (2015) är att *”på lång sikt bygga upp en atmosfär där mångfald respekteras. Jämställdhet och likabehandling, inklusive tillgänglighet ska vara en naturlig del av den mångkulturella kommunens verksamhet.”*

Närpes stads språkstrategi (2014) lyfter fram: *”För att kunna erbjuda en jämlik offentlig service, är det en förutsättning att personalen inom offentlig förvaltning och service har kunskap och förståelse för människor med olika bakgrund och förutsättningar, bl.a. gällande etnisk tillhörighet, kultur, religion och nationella minoriteter.”*

En förteckning över centrala begrepp inom integration och invandring samt källförteckning finns i slutet av denna skrift.

2. Förslag till åtgärder för att främja tvåvägsintegration

2.1 Alla sektorer i staden

Närpes stad är stolt över sin historia, sin nutid och ser med tillförsikt på sin framtid. Vi ser den kulturella mångfalden som en naturlig del av stadens verksamhet.

Åtgärder:

- Närpes stad bör fortsättningsvis ordna mötestillfällen mellan nyinflyttade, stadens ledning och arbetsgivare.
- Digitalt välkomstpaket till alla inflyttade om stadens alla verksamheter ska finnas på Närpes stads webbplats.
- Närpes stads språkstrategi uppdateras.
- Introduktionsguiden till Närpes stads anställda kompletteras med en hänvisning till denna handlingsplan.
- För att öka förståelsen för varandras tillvaro ordnas utbildningar i kulturell sensitivitet för kommunalt anställda, förtroendevalda och kommuninvånare utgående från respektive målgrupps behov. För personalens del inkluderas

också grundläggande information om hur man ska agera vid misstanke om att någon är offer för ojämlik behandling på grund av etnicitet eller offer för människohandel.

- Ett normmedvetet språkbruk eftersträvas.
- Fortbildning i hur tolk ska användas och riktlinjer för användning av tolkningstjänster inom staden för att minimera feltolkningar av beslut och/eller service som erbjuds.
- Skapa grundläggande informationsmaterial på främmande språk för allmänheten och samla flerspråkigt material för stöd i interaktion mellan personal och klient.
- Kulturell mångfald och inkludering ska synliggöras i Närpes stads verksamhet, samt fysiska och digitala rum.
- Åtgärderna i handlingsplanen intas i verksamhetsplanen och utvärderas årligen i verksamhetsberättelsen.

"De olika kulturerna och människorna skapar en positiv mångfald. Över 30 språk talas i Närpes. Närpes är Finlands fjärde mest utlänningsstäta stad. Våra språkkunskaper, internationella nätverk och kulturkännedomen utgör en klar potential för framtida utveckling. Vi ska möta arbetskamrater och kommuninvånare på ett positivt och jämställt sätt" (Närpes stads strategi 2017).

I lagen för främjande av integration (1386/2010) står det även att *"kommunen ska se till att den egna personalens kompetens i fråga om integration utvecklas"* (§30).

2.2 Allmän förvaltning

Enligt lagen för integrationsfrämjande (1386/2010) är *"kommunen allmänt ansvarig och samordningsansvarig för utvecklandet av invandrarnas integration samt för planeringen och uppföljningen av integrationen på lokal nivå"* (§30).

Åtgärder:

- En befattning som integrationssamordnare inrättas och placeras inom Närpes stads förvaltningsavdelning. Integrationssamordnaren koordinerar stadens integrationspersonal och det tvärsektoriella integrationsarbetet inom staden.
- Främja kommuninvånarnas möjlighet att tillgodogöra sig kommunens kommunikation för att säkerställa att alla kan delta i demokratiska processer så som t.ex. val, påverkan och motsvarande aktiviteter.
- Synliggöra att invandrare har möjlighet till individuell kartläggning som kan utmynna i en individuell integrationsplan. (Lagen för integrationsfrämjande §10)
- En dialog med Dynamo Närpes inleds om hur man uppmärksamma företag eller organisationer som medvetet satsar på etnisk mångfald som resurs.
- Integrationssamordnaren undersöker möjligheterna att tillsammans med andra aktörer skapa ett utbildningspaket som kan vara till hjälp för arbetsgivare och arbetstagare.

- Integrationssamordnaren skapar en lättillgänglig förteckning över personer med olika språkliga kompetenser tillgängliga på orten som "kontakttolkar", översättare mellan olika språk.
- Närpes stad har ett regelbundet informationsutbyte om arbetskraftsrelaterad invandring med andra relevanta aktörer (t.ex. NTM-centralen och Dynamo Närpes).
- I samarbete med olika intressenter som branschorganisationer och stadens utvecklingsbolag förs en aktiv dialog med arbetsgivarna om vikten av att motivera arbetstagarna att lära sig svenska, och hur arbetsgivarna kan förhålla sig till en arbetsplats som har flerspråkig miljö.

"Via fortlöpande kontakter med näringslivet kan staden och näringsutvecklingsbolaget Dynamo ta del av vad de olika branscherna har för önskemål. Tryggt boende i natursköna, gröna och öppna miljöer utgör ett attraktivt alternativ när man väljer var man vill bo. Dessa styrkor bör utnyttjas då vi lockar inflyttare till orten" (Närpes stads strategi 2017).

2.3 Småbarnspedagogik och utbildning

Bildningsväsendet i Närpes har en lång erfarenhet av arbete i en mångkulturell kontext. Med ökad arbetskraftsinvandring har andelen elever med annat modersmål än svenska och finska ökat markant under 2000-talet. Man möter hela tiden nya utmaningar som måste bemötas.

Åtgärder:

- Regelbunden fortbildning av personalen i kultursensitivt förhållningssätt
- Digitalt informationspaket om olika kulturer som en första introduktion i kultursensitivt förhållningssätt för personal som börjar arbeta i Närpes
- Uppmärksamma olika kulturers högtider och ordna evenemang kring dessa.
- Mångkulturella evenemang där möte och dialog är i fokus
- Bjuda in det mångkulturella i verksamheten och ge synlighet för de språk och kulturer som finns representerade på enheten.
- Beakta språklig mångfald i rekrytering av behörig personal.

"Service inom småbarnspedagogik, skola, hälsovård och äldreomsorg är lättillgänglig. Ett utvecklingsarbete pågår kontinuerligt inom skolan och småbarnspedagogiken" (Närpes stads strategi 2017).

"Småbarnspedagogikens uppdrag är också att i samarbete med vårdnadshavarna främja barnens helhetsmässiga uppväxt, utveckling och lärande. Småbarnspedagogiken ska främja jämlikhet och lika behandling mellan barnen och förebygga marginalisering" (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2016).

2.4 Fri bildning och bibliotek

Enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998): *”Målet för undervisningen inom det fria bildningsarbetet är att främja individers mångsidiga utveckling, välmående och välfärd och att främja demokrati, pluralism, hållbar utveckling, kulturell mångfald och internationalism. Det fria bildningsarbetet kännetecknas av studier efter eget val, samhörighet och delaktighet”* (§1).

Enligt lagen om allmänna bibliotek (1492/2016, § 2) ska verksamheten bygga på gemenskap, pluralism och kulturell mångfald för att uppnå syftet.

Åtgärder:

- Regelbunden fortbildning av personalen i kultursensitivt förhållningssätt
- Upprätthålla sagostunder på olika språk
- Höjda anslag för att köpa in litteratur på olika språk
- Sträva efter att nå ut med information på flera olika sätt, för att få fler kursdeltagare med annat modersmål än svenska.

2.5 Musikinstitutet Legato

”Musikinstitutet Legato bygger sin musikundervisning på respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet, och kulturell mångfald. Den grundläggande konstundervisningen bygger på uppfattningen att människan är unik och värdefull som individ och som medlem i olika gemenskaper” (Musikinstitutet Legatos läroplan, 2018).

Åtgärder:

- Regelbunden fortbildning av personalen i kultursensitivt förhållningssätt
- Arbeta för att göra verksamheten mera tillgänglig för invånare med olika modersmål och få fler elever inom den grundläggande musikundervisningen från olika språkgrupper

2.6 Fritid och kultur

Syftena i lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019) *”ska uppnås med utgångspunkt i demokrati, invånarorientering, jämställdhet, hållbar utveckling samt kulturell mångfald och dialog”* (§2). Idrottslagens (390/2015) syften *”ska uppnås med utgångspunkt i jämlikhet, likvärdighet, gemenskap, kulturell mångfald, sunda levnadsvanor och respekt för miljön samt en hållbar utveckling”* (§2). Syftet i ungdomslagen (1285/2016) ska bland annat uppnås med utgångspunkt i *”solidaritet, kulturell mångfald och internationalism”* (§2).

Åtgärder:

- Regelbunden fortbildning av personalen i kultursensitivt förhållningssätt.

- Regelbunden information till organisationer och föreningar om aktuella bidrag som kan sökas av olika fonder och aktörer för utveckling av integrering och inkludering.
- Stöd för nyinflyttade att komma med i föreningsverksamhet samt grunda egna föreningar.
- Föreläsningar och diskussionstillfällen ordnas för föreningar gällande kulturell mångfald och integration. Viktiga föreningsbegrepp beaktas i informationspaketet till nyinflyttade.
- Skapa nya typer av evenemang med fokus på mångkulturellt samhälle utifrån invånarnas behov och önskemål i samarbete med stadens integrationspersonal.
- Utöka samarbetet med vuxeninstitutet kring fritidsutbud.

”Då vi skapar tillfällena och mötesplatser mellan alla invånargrupper stärks gemenskapen. Då vi lär känna varandra bättre, förstår vi också olikheterna människor emellan. Då stärks den ömsesidiga respekten mellan invånarna. Det starka sociala kapitalet bygger på ett aktivt föreningsliv. Musik, idrott och kultur kan utövas vid flera anläggningar och via ett flertal föreningar” (Närpes stads strategi 2017).

2.7 Tekniska sektorn och bostadspolitik

Enligt Närpes stads förvaltningsstadga ska tekniska nämnden ombesörja den tekniska servicen i staden. Nämnden handhar byggnads-, kommunal- och allmäntekniska frågor samt handhar bespisnings- och städservice. Vidare står det att sektionen för byggnadstillsyn ska följa med byggnadsverksamhetens allmänna utveckling i staden, ta initiativ och göra framställningar beträffande den.

Åtgärder:

- Regelbunden fortbildning av personalen i kultursensitivt förhållningssätt.
- Närpes stad samarbetar med Närpes Bostäder för att på lång sikt skapa förutsättningar för trivsamma boendemiljöer med speciellt fokus på att motverka segregation utgående från stadens bostadspolitiska principer.
- Integrationssamordnaren initierar ett samarbete med stadens koncernbolag för att skapa ändamålsenligt lättläst infomaterial på olika språk gällande boende, och annan grundläggande infrastruktur som vatten och värme.
- Möjligheter att köpa bostadstomter och hyra odlingslotter marknadsförs till stadens invånare på olika språk i den mån det är möjligt och ändamålsenligt.
- Beakta mångfald i rekrytering av personal.
- Olika matkulturer synliggörs på skolkökens matlista under läsåret t.ex. i form av temadagar.

Enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) *”När en generalplan utarbetas skall beaktas att det ges möjligheter till en trygg, sund och för olika befolkningsgrupper balanserad livsmiljö” (§39)*

”Tryggt boende i natursköna, gröna och öppna miljöer utgör ett attraktivt alternativ när man väljer var man vill bo. Dessa styrkor bör utnyttjas då vi lockar inflyttare till orten” (Närpes stads strategi 2017).

2.8 Vård och omsorg

Personalen inom vård- och omsorgsnämndens olika sektorer möter dagligen klienter/patienter med invandrabakgrund. Klara och tydliga direktiv behövs för att på bästa sätt stödja både personal och invånare i vår mångkulturella stad.

- I samarbete med vuxeninstitutet planeras språkkurser i främst finska och svenska för vårdpersonal.
- Regelbunden fortbildning av personalen i kultursensitivt förhållningssätt
- Stöd till förmän i bemötandet av arbetstagare med invandrabakgrund
- Samarbete med andra myndigheter och tredje sektorn då det gäller befrämjande av invandrares sysselsättning och minskande av risken för utanförskap
- Webbtidsbokning för de vanligaste tjänsterna bör fungera, förutom på svenska och finska, också på engelska.
- Den viktigaste informationen inom vård och omsorg bör finnas översatt till de största invandrarspråken.
- Barn- och mödrarådgivningen används som resurs för att motivera till och befrämja vanor som stöder inläring av hemspråk och ortens språk.

Då en överföring av vård- och omsorgsverksamheten till Österbottens välfärdsområde är aktuell, kan dessa åtgärder främjas så att Närpes stads representanter betonar dem i planeringen av välfärdsområdet, samt i uppföljningen av välfärdsområdets fortsatta verksamhet.

Enlig lagen för hälso- och sjukvård (1326/2010) är det kommunens uppgift att *”bevaka kommuninvånarnas hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa inom varje befolkningsgrupp och observera effekterna av de åtgärder inom den kommunala servicen som sätts in för att svara mot kommuninvånarnas välfärdsbehov”* (§12).

3. Viktiga begrepp

Kulturkompetens: Med begreppet kulturell kompetens avses att alla människor oberoende av kulturell härkomst respekteras och att en icke-diskriminerande atmosfär byggs upp och värnas om i samhället. Det innebär också att tjänster ordnas, tillhandahålls och är tillgängliga så att de olika behoven hos människor med olika bakgrund beaktas.

Kultursensitivitet: Kultursensitivitet är ett systerbegrepp till kulturell kompetens. Med kultursensitivitet avses professionella personers färdigheter att interagera med respekt för kulturella skillnader och att värdesätta både verbal och icke-verbal kommunikation

vid möten mellan yrkespersoner och klienter, så att båda parterna har rätt att ge uttryck för sin egen kultur och bli godkända och hörda utifrån den.

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt: I ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt är språket i fokus i alla ämnen och alla årskurser. Språk och innehåll integreras så att språket utvecklas parallellt med ämneskunskaperna. Arbetssättet ger lärare verktyg att bemöta och undervisa nyanlända och flerspråkiga elever. Samtidigt gynnar arbetssättet alla elever oberoende av bakgrund. I en språk- och kunskapsutvecklande undervisning betonas läsande, skrivande, kommunikation och uppgifter som är tillräckligt utmanande kognitivt för eleven. Läraren känner till och analyserar språket i sitt ämne, samt fokuserar på att tydliggöra språket för eleven och en medveten utveckling av elevens ordförråd i ämnet. Eleven lär sig känna igen vad som utmärker olika texter och språktyper. Formativ bedömning används ofta som metod för att sporra elevens lärande.

3.1 Följande begrepp finns definierade i lagen om främjande av integration (1386/2010)

Integration: Invandrarens och samhällets interaktiva utveckling med målet att ge invandraren de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds.

Integrationsfrämjande: Sektorsövergripande främjande och stödjande av integration med hjälp av myndigheters och andra aktörers åtgärder och tjänster

Invandrare: En person som flyttat till Finland och som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort.

Stärkning av invandrarens sociala identitet: Åtgärder riktade till invandrare för att förbättra hans eller hennes livskunskap och för att förhindra utslagning

Sektorsövergripande samarbete: Ett samarbete mellan myndigheter som representerar olika förvaltningsgrenar och andra aktörer.

Person i behov av särskilda åtgärder: Invandrare som behöver intensifierade integrationsfrämjande åtgärder i synnerhet på grund av nedsatt funktionsförmåga till följd av sjukdom, skada eller av någon annan orsak eller på grund av ålder, familjesituation, analfabetism eller annan motsvarande orsak.

Asylsökande: En person som söker skydd och uppehållsrätt i en främmande stat. En sådan person har inte ännu uppehållstillstånd i Finland. En asylsökande får flyktingstatus om han beviljas asyl.

Kvotflykting: En person som betraktas som flykting av UNHCR och som beviljats uppehållstillstånd i en stats flyktingkvot som fastställs i statens budget.

Person som får internationellt skydd: Har beviljats flyktingstatus eller uppehållstillstånd på basis av status som alternativt skyddsbehövande. Personen kan ha anlänt i Finland som asylsökande eller kvotflykting.

Integrationsplan: Integrationsplanen är en personlig plan för invandraren i fråga om de åtgärder och tjänster vars syfte är att stödja invandrarens möjligheter att inhämta tillräckliga kunskaper i finska eller svenska och andra kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet och främja invandrarens möjligheter att delta som en likvärdig medlem i samhällsverksamheten.

Inledande kartläggning: Vid en inledande kartläggning ska det göras en preliminär bedömning av invandrarens förutsättningar för sysselsättning, studier och annan integration samt av behoven av språkutbildning och andra integrationsfrämjande åtgärder och tjänster. I den inledande kartläggningen utreds i detta syfte i behövlig omfattning invandrarens tidigare utbildning, arbetshistoria, språkkunskaper och vid behov andra omständigheter som påverkar sysselsättning och integration.

Integrationsprogram: Kommunen eller flera kommuner tillsammans ska för att främja integrationen och stärka det sektorsövergripande samarbetet göra upp ett program för integrationsfrämjande som godkänns i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Programmet beaktas när en budget och ekonomiplan enligt §65 i kommunallagen (365/1995) görs.

4. Källförteckning:

Mottagande av flyktingar: <https://kotouttaminen.fi/sv/handbok-om-mottagande-av-flyktingar>

Lag om främjande av integration (1386/2010):
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101386>

Kulturell kompetens och kultursensitivitet (THL 2020): <https://thl.fi/sv/web/invandring-och-kulturell-mangfald/stodmaterial/god-praxis/kulturell-kompetens-och-kultursensitivitet>

Lag om fritt bildningsarbete (632/1998):
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980632?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=kulturverksamhet>

Lag om allmänna bibliotek (1492/2016):
<https://www.finlex.fi/sv/laki/smur/2016/20161492>

Musikinstitutet Legatos läroplan:
https://www.legato.fi/sv/om_oss/laroplaner/instrumentlaroplan/

Lag om kommunernas kulturverksamhet (166/2019):
<https://www.finlex.fi/sv/laki/smur/2019/20190166>

[Idrottslagen \(390/2015\):](#)

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150390?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=idrottslagen>

[Ungdomslagen \(2016/1285\): https://www.finlex.fi/sv/laki/smur/2016/20161285](https://www.finlex.fi/sv/laki/smur/2016/20161285)

Markanvändnings- och bygglagen (132/1999):

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990132>

Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2018):

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/sv/varhaiskasvatus/1266381/tekstikappale/1291595>

Statistikdatabaser: http://stat.fi/tup/tilastotietokannat/index_sv.html

Nyckeltal för befolkningen efter område (2019):

http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/StatFin/StatFin_vrm_vaerak/statfin_vaerak_px_11ra.px/?fbclid=IwAR3RMgRHC46Q1cUtH9hFqWED_0FCDDHolgdxLF7vipsYOWViTxUk9Dg0BCE

Integration av invandrare (2020): <https://tem.fi/sv/integration-av-invandrare>

Närpes stad förvaltningsstadga (2017): <https://www.narpes.fi/sv/staden-och-forvaltningen/kommuninfo-och-dokument/stadgor-utredningar>

Närpes stads strategi (2019): <https://www.narpes.fi/sv/staden-och-forvaltningen/kommuninfo-och-dokument/narpes-stads-strategi>

Närpes stads jämställdhetsprogram (2015):

<https://www.narpes.fi/sv/news/2015/11/11/jamstalldhetsplan>